

ПРОЕКТ

вноситься Кабінетом Міністрів України

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про цифрову доступність інформаційно-комунікаційних систем, онлайн-ресурсів та електронних послуг

Цей Закон визначає основні засади та механізм досягнення високого рівня цифрової доступності з метою забезпечення інклюзивного доступу до електронних інформаційних ресурсів, онлайн-ресурсів та публічних (електронних публічних) та інших послуг, які надаються в електронній формі (далі – електронні послуги), для всіх осіб та/або груп осіб, зокрема осіб з функціональними порушеннями або осіб з інвалідністю.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються в такому значенні:

диспропорційне навантаження — надмірне або непропорційне навантаження, яке покладається на суб'єктів, визначених цим Законом, при виконанні вимог цифрової доступності;

онлайн-ресурс — це сукупність програмних засобів та інформаційних ресурсів, доступ до яких отримується з використанням мережі Інтернет, зокрема веб-сайти (веб-портали), мобільні додатки, соціальні мережі, а також інші електронні сервіси, що забезпечують поширення або надання інформації;

цифрова доступність — проектування та розробка онлайн-ресурсів, публічних електронних реєстрів, інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем та цифрових сервісів з надання електронних послуг, спрямоване на забезпечення їх доступності для широкого

кола користувачів, в тому числі для осіб з різними видами функціональних порушень та осіб з інвалідністю.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених законах України “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”, “Про інформацію”, “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах”, “Про публічні електронні реєстри”, “Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг”, “Про електронні комунікації”, “Про електронну комерцію”, “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про захист прав споживачів”, “Про медіа”, “Про транспорт”, “Про банки і банківську діяльність”, “Про поштовий зв’язок”, “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, “Про цифровий контент та цифрові послуги”.

Стаття 2. Законодавство про цифрову доступність

Законодавство про цифрову доступність складається з Конституції України, цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Стаття 3. Принципи забезпечення цифрової доступності

1. Основними принципами забезпечення цифрової доступності є:

1) універсальність для всіх осіб та/або груп осіб, незалежно від їх фізичних можливостей, віку або рівня цифрової грамотності;

2) забезпечення рівних можливостей для отримання інформації та користування сервісами, незалежно від наявності функціональних порушень або інвалідності;

3) зрозумілість, простота та зручність використання онлайн-ресурсів;

4) недопущення прямої чи непрямої дискримінації у доступності до електронних інформаційних ресурсів, онлайн-ресурсів та електронних послуг;

5) систематичність та послідовність у дотримання вимог цифрової доступності на всіх етапах розробки та модернізації інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем та онлайн-ресурсів;

6) моніторинг та вдосконалення рівня цифрової доступності.

Стаття 4. Сфера дії Закону

1. Вимоги цього Закону поширюються на:

1) публічні електронні реєстри, інформаційні, електронні комунікаційні та інформаційно-комунікаційні системи, створення (модернізація, модифікація,

розвиток), адміністрування та забезпечення функціонування яких спрямовано на виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування та які знаходяться у власності:

держави;

територіальної громади;

юридичних осіб публічного права;

інших юридичних осіб, що не належать до суб'єктів мікропідприємництва, або саморегулювальних організацій, які надають послуги населенню, визначені частиною першою статті 6 цього Закону;

2) електронні документи, що розміщуються на онлайн-ресурсах суб'єктів, зазначених у абзацах другому - п'ятому пункту 1 частини першої цієї статті, або адмініструються (ведуться) такими суб'єктами;

3) банківські автомати, платіжні термінали, програмно-технічні комплекси самообслуговування, інформаційні термінали, встановлені після набрання чинності цим Законом;

4) електронні послуги, що надаються:

органами державної влади або органами місцевого самоврядування;

підприємствами, установами та організаціями, що належать до сфери управління органів державної влади або органів місцевого самоврядування, або функції з управління корпоративними правами яких здійснюють органи державної влади або місцевого самоврядування, які забезпечують або здійснюють надання електронних послуг, або основними завданнями яких є забезпечення потреб населення;

іншими підприємствами, установами та організаціями, які надають населенню послуги, визначені частиною першою статті 6 цього Закону (крім суб'єктів мікропідприємництва).

2. Вимоги цього Закону не поширюються на:

1) відео- та аудіозаписи, опубліковані до набрання чинності цим Законом;

2) відео- та аудіовізуальну інформацію, що транслюється у прямому ефірі, крім випадків, коли відбувається інформування та оповіщення населення про воєнний або надзвичайний стан, повітряну та іншу тривогу, а також про інші випадки, де швидкість поширення інформації критично важлива для збереження життя та здоров'я населення;

3) онлайн-карти і картографічні інструменти, якщо основна інформація надається доступним способом із застосуванням цифрових технологій відповідно до положень Директиви Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 2016/2102 від 26 жовтня 2016 року про доступність вебсайтів та мобільних застосунків органів державного сектору;

4) цифровий контент, створення якого не фінансується, і не регулюється суб'єктами, зазначеними у абзацах другому - четвертому пункту 1 частини першої цієї статті;

5) архівний вміст онлайн-ресурсів, який не оновлювався та не редагувався після набрання чинності цим Законом;

6) банківські автомати, платіжні термінали, програмно-технічні комплекси самообслуговування, інформаційні термінали, встановлені до дати набрання чинності цим Законом, та до закінчення терміну їхньої експлуатації, але не пізніше 2030 року.

Розділ II. ВИМОГИ ДО ДОСТУПНОСТІ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ ТА ЕЛЕКТРОННИХ ПОСЛУГ

Стаття 5. Визначення вимог цифрової доступності онлайн-ресурсів та електронних послуг.

1. Вимоги цифрової доступності для надання електронних послуг населенню, розміщення електронних документів на онлайн-ресурсах, створення (модернізації, модифікації, розвитку), адміністрування та забезпечення функціонування публічних електронних реєстрів, інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем встановлюються європейським стандартом EN 301 549 "Вимоги щодо доступності продуктів та послуг ІКТ".

2. Онлайн-ресурси та електронні послуги повинні бути доступними для всіх користувачів, зокрема для осіб з різними видами функціональних порушень, придатні для сприйняття, керовані, зрозумілі та надійні у роботі.

Стаття 6. Сфера застосування вимог цифрової доступності

1. Дотримання вимог цифрової доступності забезпечується підприємствами, установами та організаціями, визначеними пунктом 4 частини першої статті 4 цього Закону, при наданні:

1) електронних комунікаційних послуг, крім послуг передачі даних, які використовуються для здійснення міжмашинної взаємодії;

- 2) послуг з надання доступу до аудіовізуальних медіа, онлайн-медіа;
- 3) послуг з пасажирських перевезень залізничним, морським, річковим, автомобільним, авіаційним, а також міським електротранспортом;
- 4) послуг у сфері електроенергетики;
- 5) послуг поштового зв'язку;
- 6) банківських послуг;
- 7) послуг з розробки, надання програмного забезпечення для електронних книг;
- 8) послуг у сфері електронної комерції.

2. Електронні послуги повинні бути доступними незалежно від способів (засобів) їх надання, окрім винятків, передбачених частиною другою статті 4 цього Закону.

Стаття 7. Запобігання виникненню диспропорційного навантаження

1. Вимоги щодо цифрової доступності реалізуються суб'єктами, зазначеними у абзацах другому - п'ятому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, у такому обсязі, який не створює диспропорційного навантаження для таких суб'єктів з урахуванням реальних можливостей виконання.

2. Оцінка диспропорційного навантаження включає такі критерії:

- 1) розмір, ресурси та специфіку діяльності суб'єкта;
- 2) співвідношення витрат на забезпечення вимог цифрової доступності до загальних витрат суб'єкта;
- 3) співвідношення витрат на забезпечення вимог цифрової доступності до загального доходу суб'єкта;
- 4) співвідношення витрат і вигод для суб'єкта з очікуваною вигодою для осіб з інвалідністю, враховуючи частоту і обсяг використання ними публічного електронного реєстру, інформаційної, електронної комунікаційної, інформаційно-комунікаційної системи, онлайн-ресурсу або електронної послуги.

3. Порядок розрахунку диспропорційного навантаження затверджується Кабінетом Міністрів України.

Стаття 8. Заява (декларація) про відповідність вимогам щодо цифрової доступності

1. Суб'єкти, зазначені у абзацах другому - п'ятому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, повинні публікувати та оновлювати детальну, вичерпну та зрозумілу заяву (декларацію) про відповідність вимогам цифрової доступності своїх онлайн-ресурсів, визначених цим Законом, гіперпосилання на яку має бути розміщене на головній сторінці такого онлайн-ресурсу.

У разі використання мобільних додатків заява (декларація) про відповідність вимогам цифрової доступності може публікуватися на веб-сайті суб'єкта або разом з іншою інформацією, яка відображається при завантаженні такого додатку.

2. Заява (декларація) про відповідність вимогам цифрової доступності публікується у довільній формі, придатній для сприйняття її змісту, та містить інформацію про:

- 1) відповідність вмісту онлайн-ресурсу вимогам цього Закону;
- 2) вміст онлайн-ресурсу, що не відповідає вимогам цього Закону;
- 3) причини невідповідності вмісту онлайн-ресурсу вимогам цифрової доступності, визначеним цим Законом;
- 4) контактні дані (номери телефону, факсу, електронна адреса, адреса офіційної сторінки в мережі Інтернет (за наявності)), за допомогою яких будь-яка особа може повідомити власника онлайн-ресурсу про будь-яку невідповідність такого онлайн-ресурсу вимогам цифрової доступності, встановленим цим Законом;
- 5) контактні дані (номери телефону, факсу, електронна адреса, адреса офіційної сторінки в мережі Інтернет (за наявності)), за допомогою яких будь-яка особа може повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про порушення вимог цифрової доступності, визначених цим Законом.

Стаття 9. Моніторинг додержання вимог законодавства про цифрову доступність

1. Моніторинг додержання вимог законодавства про цифрову доступність здійснює центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян, у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

2. Моніторинг додержання вимог законодавства про цифрову доступність включає збирання, обробку та аналіз даних з метою визначення та вжиття заходів

щодо підвищення рівня цифрової доступності електронних послуг населенню, електронних документів розміщених на онлайн-ресурсах, публічних електронних реєстрів, інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем.

Результати такого моніторингу, а також заходи щодо підвищення рівня цифрової доступності є відкритими та підлягають оприлюдненню не рідше одного разу на рік у порядку та за формою, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Розділ III. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ДОСТУПНОСТІ

Стаття 10. Повноваження Кабінету Міністрів України щодо забезпечення додержання вимог законодавства про цифрову доступність

Кабінет Міністрів України:

- 1) забезпечує проведення єдиної державної політики, спрямованої на дотримання вимог цифрової доступності в усіх сферах життя суспільства;
- 2) спрямовує і координує роботу міністерств, інших центральних та місцевих органів виконавчої влади із забезпечення дотримання вимог цифрової доступності;
- 3) затверджує порядок розрахунку диспропорційного навантаження;
- 4) затверджує порядок проведення моніторингу додержання вимог законодавства про цифрову доступність;
- 5) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 11. Повноваження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян щодо забезпечення додержання вимог законодавства про цифрову доступність

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян:

- 1) координує роботу центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів та органів місцевого самоврядування з питань дотримання вимог цифрової доступності;
- 2) проводить моніторинг додержання вимог цифрової доступності публічних електронних реєстрів, інформаційних, електронних комунікаційних

та інформаційно-комунікаційних систем, онлайн-ресурсів та електронних послуг органами державної влади та місцевого самоврядування;

3) здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 12. Забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність

1. Національний банк України вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність банками.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах автомобільного, залізничного, авіаційного, морського та внутрішнього водного транспорту, надання послуг поштового зв'язку, вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність, підприємствами, установами та організаціями, що надають послуги з пасажирських перевезень залізничним, морським, річковим, автомобільним, авіаційним та міським електротранспортом, а також послуги поштового зв'язку.

3. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері охорони здоров'я вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність суб'єктами, що здійснюють роздрібну торгівлю лікарськими засобами з використанням публічних електронних реєстрів, інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем дистанційним способом.

4. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про захист прав споживачів вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність підприємствами, установами та організаціями, що надають послуги електронної комерції.

5. Центральний орган виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі вживає заходів для забезпечення додержання законодавства про цифрову доступність підприємствами, установами та організаціями, що надають послуги у сфері електроенергетики.

6. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини в межах повноважень, наданих йому Конституцією України та Законом України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини", забезпечує приймання та розгляд звернень від осіб щодо невідповідності вимогам цифрової доступності, визначеним цим Законом, публічних електронних реєстрів,

інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем, онлайн-ресурсів та електронних послуг.

Розділ IV. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЦИФРОВУ ДОСТУПНІСТЬ

Стаття 13. Оскарження рішень, дій чи бездіяльності

Особа, яка вважає, що через невиконання вимог законодавства про цифрову доступність, суб'єктами, зазначеними у абзацах другому - п'ятому пункту 1 частини першої статті 4 цього Закону, було порушено її право на отримання послуги або інформації, має право звернутися із зверненням до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або до суду в порядку, визначеному законом.

Стаття 14. Відповідальність за порушення законодавства про цифрову доступність

Порушення вимог законодавства про цифрову доступність підприємствами, установами та організаціями тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Розділ V. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності через 24 місяці з дня його опублікування, крім пунктів 2 та 3 цього розділу, які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону.

2. Абзац десятий частини другої статті 116 Закону України “Про електронні комунікації” від 16 грудня 2020 року № 1089-IX із наступними змінами виключити.

3. Кабінету Міністрів України:

1) протягом 12 місяців з дня опублікування цього Закону забезпечити прийняття нормативно-правових актів, необхідних для реалізації цього Закону, забезпечивши набрання ними чинності одночасно з набранням чинності цим Законом;

2) протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

3) через 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом забезпечити проведення аналізу результатів моніторингу додержання вимог законодавства

про цифрову доступність та за результатами визначити доцільність внесення змін до законодавства з метою підвищення ефективності впровадження цифрової доступності.

**Голова
Верховної Ради України**